

Fidel Castro megheszélése Joszip Broz Titóval

Havannában folytatódott az el nem kötelezett országok
külügyminisztériumainak tárgyalásai

● Havanna (MTI)

A napirenden szereplő kérdések vitájával folytatta munkáját pénteken, tegnap Havannában az el nem kötelezett csúcsértekezlet előkészítő külügyminisztériumi tanácskozás. Ugyanezzel a témával foglalkozott pénteki eszmecserején Fidel Castro és Joszip Broz Tito is.

A külügyminisztériumi tanácskozás pénteki munkanapján a résztvevők folytatták a vitát a hétlőn kezdődő csúcsértekezlet egyes eljárási és szervezési kérdéseiről, valamint arról, hogy mely országok legyenek a huszonötödik harmincötödik bővített Koordinációs Iroda tagjai, és konkrétan milyen témák tartozzanak a nagyköveti szinten működő testület hatáskörébe. Megfigyelők nem tartják kizártnak, hogy a pénteki tanácskozáson ismét szó esik majd a kambodzsai képviselőlet témájáról is.

A közép-európai idő szerint éjszakai ülésen megkezdte működését a tanácskozás két bizottsága: az iraki elnöklettel működő politikai és a mozambiki külügyminiszter vezette gazdasági bizottság.

Megbízható értesülések szerint — a csütörtök esti udvariassági látogatás után — pénteken került sor az első érdemi megbeszélésre a szerda óta Havannában tartózkodó Joszip Broz Tito jugoszláv államfő és vendég-látója, a következő három évben az el nem kötelezett mozgalom elnöki tisztét betöltő ország vezetője, Fidel Castro között. A megbeszélésről nem tettek közre jelentést, nem kétséges azonban, hogy az el nem kötelezett mozgalomban kiemelkedő szerepet játszó két szocialista ország legmagasabb rangú vezetőjének találkozó-

ja nagy jelentőségű a csúcsértekezlet szempontjából, és minden bizonnyal hozzájárul majd az egyes kérdésekben mutatkozó véleménykülönbségek áthidalásához, a kompromisszumos megoldások kimunkálásához.

Pénteken megérkezett a kubai fővárosba Sri Lanka államfője is. Havannában tartózkodik már a senkit nem képviselő, bukott kambodzsai rezsim úgynevezett

elnöke, Khieu Samphan is. Kubába érkezése azért vált lehetővé, mert a havannai kormány egyes el nem kötelezett országok kérésének eleget téve engedélyezte beutazását. Ismeretes, hogy a Kambodzsai Népköztársaság törvényes kormányának küldöttsége szombaton, ma érkezik a kubai fővárosba. Heng Samrinnek, a Népi Forradalmi Tanács elnökének vezetésével.

Konzultatív tanácskozás

● Ulánbátor (MTI)

A Mongol Népköztársaság külügyminisztériumának meghívására augusztus 27-től 31-ig a szocialista országok külügyminisztériumainak képviselői konzultatív tanácskozást tartottak Ulánbátorban. A tanácskozáson a Belorussz Szovjet Szocialista Köztársaság, a Bolgár Népköztársaság, a Csehszlovák Szocialista Köztársaság, a Kubai Köztársaság, a Laoszi Népi Demokratikus Köztársaság, a Lengyel Népköztársaság, a Magyar Népköztársaság, a Mongol Népköztársaság, a Német Demokratikus Köztársaság, a Román Szocialista Köztársaság, a Szovjet Szocialista Köztársaság, a Szovjet Szövetsége, az Ukrán Szovjet Szocialista Köztársaság és a Vietnami Szocialista Köztársaság külügyminisztériumának miniszterhelyettesei és más vezető munkatársai vettek részt.

A tanácskozás munkájában részt vettek a KGST titkárságának képviselői is.

Közéleti napló

LOSONCZI PÁL ÜDVÖZLŐ TÁVIRATA

Libia nemzeti ünnepe alkalmából Losonczy Pál, az Elnöki Tanács elnöke táv-

iratban üdvözölte Moamer el-Kadhafi ezredet, a Libia Arab Népi Szocialista Dzsamahirija vezetőjét.

KITÜNTETÉS

Magas magyar állami kitüntetést kapott a munkásmozgalom öt szlovákiai veteránja. A Magyar Tanácsköztársaság 60. évfordulója alkalmából az Elnöki Tanács a Munka Erdemrend arany fokozatát adományozta a magyar és a csehszlovák mun-

kásmozgalomban kifejtett sok évtizedes tevékenységért Pavel Tonhauzer, Cséry Ernő, Juranovszky Béla, Ferdinand Berinszky és Fikfik József csehszlovák állampolgároknak. A kitüntetések pénteken Pozsonyban Barity Miklós prágai magyar nagykövet nyújtotta át.

A II. VILÁGHÁBORÚS LENGYEL MENEKÜLTEK KÜLDÖTTSEGENEK LÁTOGATÁSA

A II. világháborús lengyel menekülteknek a világháború kitörésének 40. évfordulójával kapcsolatos rendezvényekre hazánkba érkezett küldöttsége tegnap, pénteken látogatást tett a Hazafias Népfront Országos Tanácsának a székházában. A benyitószerű baráti találkozó keretében Zdzisław Antoniewicz

újságíró, a delegáció tagja Kovács Bélának, a HNF OT titkárnak, az Országos Béketanács főtákarának dokumentumot adott át, amelyben az egykori menekültek köszönetüket fejezik ki a magyar népeknek azért a fogadtatásért, amelyben a hitlerista támadást követően részesítették őket.

EMLEKPLAKETT MUNIR BASHIRNAK

Munir Bashirnak, az iraki tájékoztatói és kulturális minisztérium zenei főigazgatójának az ud — hagyományos arab laud — nemzetközi tévéének elnöke átnyújtotta hírv mesterének a magyar

zene iraki népszerűsítésében szerzett érdemei elismeréseként pénteken Rónai Rudolf, a Kulturális Kapcsolatok Inyvos arab laud — nemzetközi tévéének elnöke átnyújtotta hírv mesterének a magyar

KESERŐ JÁNOSNÉ A SZOVJETUNIOBA UTAZOTT

Nyikolaj Vlagyimirovics Tyimofejevnek, a Szovjetunió erdő — és felföldolgozóipari miniszterének meghívására pénteken Keserő Jánosné könnyűipari miniszter ve-

zetésével küldöttség utazott a Szovjetunióba. A miniszterek megbeszélést folytatnak a fa- és bútortipar területén történő együttműködésről.

Ne legyen harmadik!

A két világháború legfőbb tanulsága, hogy meg kell akadályozni a harmadikat. A múlt nagyon is beszédes, ha akarunk és tudunk olvasni belőle; az olyan alkalom, mint a második világháború kitörésének negyvenedik évfordulója, lehetőséget ad a hasznos emlékezésre.

A második világháború fölfegyverzett népek óriási csatája volt, politikai, gazdasági, társadalmi, eszméleti küzdelem. Negyven esztendeje, a Lengyelország ellen intézett német fasiszta támadás robbantotta ki. Hat évig tartott, ötvenmillió ember életét oltotta ki, városok és falvak százait pusztította el. Ez elég ok arra, hogy aggódva kérdezzük: fenyegeti-e az emberiséget hasonló katasztrófa? A lelkiismeretünk válasza ez: fennáll a veszély, de megvan elkerülésének minden lehetősége is. A háborút diplomáciai nyelven az államok közötti viták fegyveres megoldásának nevezik. Nemcsak a múlt, a jelen sem mentes a feszültségektől, az érdekelletétektől, a helyenként robbanásveszélyes sürölódásoktól. Küzde egymással a régi és az új, a két alapvető társadalmi rendszer, a gazdasági problémák olykor súlyos válságokat okoznak. Gyors változásban van a világ, s a béke egyik kulcsa: meggyőzni minél több polgári erőt, csoportot, kormányzatot, hogy fegyverkezéssel, fegyveres nyomással, háborús fenyegetéssel sem állítható meg a haladás.

Napjainkra kialakultak azok a biztató jelek, amelyek azt mutatják, hogy az emberiség — a történelemben először — meg tudja akadályozni a nagyméretű háború kitörését. Ha a múltban végzettszerűen tekintett a háborút, amióta a szocializmus világrendszerré vált — már nem az. A félelem egyensúlya alakult ki, mondják — s valóban, a mai fegyverekkel el lehetne pusztítani az egész civilizációt. De ha elolvassuk a szocialista politikusok beszédeit, a Szovjetunió és szövetségeseinek állásfoglalásait, ma és hosszú évekre visszamenőleg, kiderül: nem a félelem, hanem az ésszerűsége akarják építeni a jövőt.

S e tekintetben is szolgált tanulsággal a második világháború: nagy veszély esetén összefoghatnak, együtt küzdhetnek a különböző társadalmi rendszerű országok. Akkor a felfegyverzett és támadó fasiszma rémuralma fenyegette az emberiséget, ma az atomháború. A Szovjetunió, az Egyesült Államok és Nagy-Britannia — ellentétük hosszú korszaka után ugyan, de — végül is összefogott a náciizmus ellen. Ez a múltbeli tanulság történelmi méretű biztatást ad a mára és a jövőre, a különböző társadalmi rendszerű országok békés egymás mellett élésének megteremtéséhez.

Ha a félelem kormányozná a világot, két vagy több sündisznóállásba húzódnó, puskacsővel egymás felé meredő csoport különülne el egymástól, amely legjobban esetben is tartós bizalmatlanságban élne. Ennél azonban sokkal többet lehet tenni. A verseny, amely országok és rendszerek között folyik, megengedi az együttműködést, sőt meg is követeli azt. Nézzünk körül a világban: a nemzetközi kereskedelem soha nem hálózta be úgy a földet, mint a XX. század második felében. Száz ország árucikkét vásárolhatjuk, kooperációk, gazdasági együttműködési szerződések kötik össze erős szálakkal egymástól igencsak különböző országokat.

A világ kisebb lett, az államok egymásra utaltak. A béke jóval több haszonnal kecsegtet, mint a háború — ha a múltban ez nem is volt mindig nyilvánvaló, ma egyértelműen az.

Mindez azonban nem érvényesül önmagától, a veszélyek és a jó lehetőségek birkóznak egymással... Ezért dolgozták ki a Szovjetunió és szövetségesei a különböző társadalmi rendszerű országok békés egymás mellett élésének tételét, s valószínűleg meg azt a gyakorlatban, a helyzetet felismerő nyugati partnerekkel karöltve. Három és fél évtized Európája és a nagyhatalmak világméretű viszonya megmutatta, hogy járható az út, de tovább kell rajta menni. Biztosítékokat kell teremteni arra, hogy senki ne vihesse a vitákat a fegyveres megoldás útjára, meg kell szilárdítani az alapvető bizalmat a kormányok, államok, csoportok között.

E fontos feladat megvalósításának további kulcsa: a fegyverzetkorlátozás. Különböző nemzetközi tárgyalások, lokon szocialista javaslatok sora fekszik, s küzdünk életbe léptetésükért. Nem könnyű küzdelem ez. A béke: kemény politikai helytállást, bölcsességet, taktikai érzéket, higgadt-ságot, erélyt, megértést, szívósságot követel. A visszaemlékezés a második világháborúra új erőt ad ehhez a fáradságos munkához.

Tatár Imre

RÁDIÓTELEX

A BT FELHÍVÁSA

Andrew Youngnak, az ENSZ Biztonsági Tanácsa soros elnökének fegyvernyugvásra felszólító nyilatkozatával közép-európai idő szerint péntekre virradóan befejeződött a Biztonsági Tanácsnak a dél-libanoni helyzetről folytatott kétnapos vitája.

ZIAUL HAK NYILATKOZATA

Ziaul Hak tábornok, pakisztáni államfő egy televíziós nyilatkozatban kijelentette, hogy továbbra is hatálmon marad, és hogy a november 17-re kitűzött választásokat későbbi időpontra halasztja.

ÚJ AMERIKAI ENSZ-KÉPVISELŐ

Donald McHenryt, az amerikai ENSZ-küldöttség eddigi helyettes vezetőjét nevezte ki Carter elnök, az Egyesült Államok új állandó ENSZ-képviselőjévé, a közelmúltban lemondott Andrew Young utódjaként.

KHOMEINI RÁDIÓBESZÉDE

Khomeini ajatollah pénteki kommunistaellenes hangvételű rádióbeszédében azt állította, hogy „a kurd felkelők kommunista államot akarnak létrehozni Nyugat-Iránban”. Megismételte az augusztus eleje óta betiltott Kurd Demokrata Párt (KDP) vezetőinek kiátkozását. Közölte: „Ahhoz, hogy győke-restől kiirtsuk a romlást Kurdisztánból, össze kell hangolni a forradalmi gardisták, a csendőrség és a hadsereg tevékenységét”. Az Iráni Kurd Demokrata Párt pénteken a Nemzetközi Vö-

röskereszthez intézett segélykérő üzenetében beszámolt arról, hogy Khomeini ajatollah és az iráni kormány „embertelenül bánik” a kurd néppel.

Dér Endre

Jérceviadal

1.

Kiderült: feltevésem egyáltalán nem alaptalan. Asszony volt a dologban, „félíg elvált”, modern nő, jópofa, higgadt és megfontolt. „Az el-lentétem!” — gondoltam azonnymódon, amikor megismertem, a férjem csodálkozó-rajongó pillantással kereste őt, aki éppen telefonált, közben azonban utánam érdeklődött egy idősebb nőnél, aki számadatokat és kimutatást tartott eleje, és hol ide, hol egy másik pontra mutatott a kezével.

— Ki ez a nő? Csak nem a „főnök” felesége? — Kérdezte a férjem a telefonáló, szőktett hajú, kellemes nő, aki nem átalott méricskélmi engem, és megint félhangosan megkérdezte az idősebb nőtől:

— Nem idősebb, mint a főnök?

Az idősebb nő is végignézett rajta, és az mondta:

— Nem hinném.

Természetesen senkitől nem kértem tanácsot, tényekkel nem tudtam szolgálni, feltevéseim pedig ugyanúgy lehettek alaptalanok, mint kevésbé azok.

Valahányszor bizonytalan voltam magamban, vagy a férjemben, az autóból ültem és gondolkodtam. Az utat figyeltem, a szabályos közlekedésre koncentráltam, így történhetett meg, s mindannyiszor meg is történt, hogy kantárt kaptak a háttérbe szorult szituációk, melyek annyira különböztek a sokévi atlagtól: férjem viselkedése hazajövetelkor, különös szokásai, legújabb barátai (akik az én ötvenkét éves férjemet úgy vették körül, mint nyoszolyólány fejét a virágkoszorú)...

Semmiféle látványos leleplezésre nem készültem, mégis leleplezés volt és látványos, kinos és megrendítő... Ez még a szép szőke nővel történt, emlékszem alig húszéves arcára (és máris valófélben?), amint éppen lesüt a szemét, eljön a telefon mellől, és egy pillanatra a férjem és én közém áll, ráfordítja a félíg csukott szemét, majd férjem felé tesz egy félfordulatot, miközben levélszerűség esik a földre. Természetesen én vettem föl a levelet, amelyet a férjem írt a szép arcú (most láttam, milyen duzzadt a szája széle), alig húszéves szőkének. „Tavaszi szellőnek” becézi, őzikemeleg csóknak a csóklát, és tovább nem olvashattam, nem tudtam tovább olvasni a levelet, pedig se a férjem, se a kis húszéves nem akarta kivenni a kezemből, én nyújtottam át a levelet félíg olvasottan a férjemnek, aki szó nélkül ment ki az irodából, és csak este találkoztunk, vacsoránál. Azóta egyedül fogyasztjuk el a vacsoránkat, a férjem azt eszik, amit a feleségemnek szánt, és én is azt eszem, amit éppen főzök vacsorára, ha az unokák, vagy a gyerekek nálunk vannak, de az is előfordul, hogy vacsora nélkül fekszem le. Így is tartom a súlyomat, 58 kiló vagyok, se több, se kevesebb, már vagy tizenöt év óta.

Hamar beértem a hivatalomba. Siettem a telefonhoz. A színházba telefonáltam.

— A fiamat kérem.

— Nincs bent.

— Fél órával ezelőtt ért be. Autóval ment. Nézzon ki, kérem, az utcára, látja az autót?

A portás kinézett az utcára, és „lelkesen” válaszolt:

— Nincs kint az autója.

— Az lehetetlen! Narancssárga Zsiguli. Talán a mellékutcában parkol vele.

— Megnézem.

A portás hamarosan visszatért:

— Ott sincs a narancssárga Zsiguli, kérem. De, ha parancsolja, föltelefonálok az irodába, ott meg tudják mondani pontosan, járt-e bent a kedves fia... Bár nekem is kellett volna őt látnom, amikor bejön, mert mindig nagyon rendesen kö-

szön ő, kérem. Akkor hát kapcsolom az irodát. Elégé felpanolt voltam, mindent tudni akartam, nehezen jött be az iroda, s én pillanatok alatt végigfutottam gondolatban a fiam jövőjét, „Lágy ember, lágy, akár a férjem. Szépre, nagyra törekszik, akár a férjem, szereti azt az aszszonyt, aki két gyereket szült neki, nem félrelépésről van nála szó, többről van szó, többről...” De hogy mi az a több, és mi az a más? Sehogy nem egészíthettem ki eszmefuttatásom...

— Halló — jelentkezett az iroda. — Nem, nem láttam a fiút. (Idősebb nő a titkárnő, mindig így becézte a fiamat, szeretettel emlegette, mintha az édes fia volna.)

— Egész korán elment már hazulról. Autóval ment, a portás pedig nem látja parkolni az autóját. Rossz sejtéseim vannak, talán csak nem érte valami!

— Nem, egészen biztosan nem, nyugodj meg, semmi baja sincs, az igazgatónk kaphatta el egy fordulóra.

— Az igazgató úr bent van a színházban?

— Ki tudja? De nincs a fiúnak semmi baja, nyugodj meg, felnőt, okos ember ő, hagyni kell. Így történt mindig, beszélgetésünk végére tegeztük egymást, megnyugtató hangja van, az igazgató valószínűleg azért csinálta úgy, az a fiam késéseiből, mivel meg akarja mutatni, ő igazán „megszolgálja” az érdekében elvégzett munkáért, a per előnyös kimenetelért... Vidáman köszöntünk el egymástól, a titkárnő még azt is megígérte, amint megjön a fiú, telefonál-tat vele.

— Ne, ne! A viláért se! Náluk voltam a gyerekek miatt, és amikor telefonált az igazgató úr, én vettem fel a kagylót... A munka az első, a viláért sem akarom zavarni a gyereket. Köszönöm a kedvességét, jó napot csinálz nekem mindig, tudod, ugye?

A titkárnő nevetett, és valahogy azt találta mondani:

— Köszönöm.

(Folytatjuk.)